

Kroonika

Tallinna Tehnikaülikool avab Tartus kolledži

Tallinna Tehnikaülikooli nõukogu otsustas oma viimasel istungil avada TTÜ Säästva Tehnoloogia Instituudi baasil 2007. aasta sügisest TTÜ Tartu Kolledži ja võttis ühtlasi vastu selle põhikirja.

Arendusprorektor Andres Keevalliku sõnul loodetakse kolledži avamisega leevendada eelkõige kõrgetasemelise tehnika- ja tehnoloogiahariduse püuda Lõuna-Eesti piirkonnas. Seni õpetatavatele ehitusinseneri, materjalide taaskasutuse, tööstusökoloogia ja maastikuarhitektuuri erialadele lisaks on uuest õppeaastast kavas avada ka automaatika ja elektroonika eriala.

"Arvestades regioonis valitsevat nõudlust just automaatika ja elektroonika eriala spetsialistide järele, on Tallinna Tehnikaülikool ette valmistanud vastava õppekava, ühtlasi loodame Haridusministeeriumilt ka vastava riikliku tellimuse saamist", lisas Keevallik.

Arendusprorektor rõhutas ka Tallinna Tehnikaülikooli koostöösoovi kõigi Tartu ülikoolide ja rakenduskõrgkoolidega. "Meie ühiseks eesmärgiks peaks olema eelkõige tugeva tehnikahariduse pakkumine ka Lõuna-Eestis piirkonnas", kinnitas Keevallik.

TTÜ Tartu Kolledžis on lisaks rakenduskõrgharidusele võimalik omandada magistri- ja doktorikraadi. Avatav Tartu kolledž on Tehnikaülikooli neljas – praegu töötavad kolledžid Kuressaares, Virumaal ja Tallinnas.

TTÜ teadlaste uurimisgruppide suurtoetus

Inimeste ja loomade tervisekaitse uurimist toetav maailma suurim rahvusvaheline heategevusfond *Wellcome Trust* otsustas rahastada järgneval viiel aastal 17,2 miljoni krooniga Tallinna Tehnikaülikooli Küberneetika Instituudi vanemteaduri Marko Vendelini grupi uuringuid südamelihase energiavahetuse uurimiseks.

Juba 2001. aastal kaitstud doktoritöös alustas Marko Vendelin südamelihase mehaanikaliste ja ainevahetussüsteemide vaheliste seoste matemaatilisel modelleerimisel. Tema töögrupi uuringute tulemused on tänaseks laiendanud oluliselt meie teadmisi südame töö kohta ning aidanud selgitada südamelihases toimuvaid protsesse.

"Viimastel aastatel on avastatud rida uusi tahke südamelihase rakudevaheliste struktuuride vastasmõjude, millede selgitamine vajab veel edasist uurimist. Niivõrd suure ja maineka rahvusvahelise heategevusfondi nagu *Wellcome Trust* otsus finantseerida Marko Vendelini lähiaastateks planeeritud uuringuid südamerakkude struktuursete ja funktsionaalsete seoste selgitamisel näitab TTÜ Küberneetika Instituudi mittelineaarsete protsesside analüüsi keskuses senitehtu kõrget teaduslikku taset ja hinnangut uurimisgrupi teaduslikule potentsiaalile teravikuna," kinnitas TTÜ Küberneetika Instituudi teadussekretär Mati Kutser.

Wellcome Trust on 1936. aastal Inglismaal asutatud sõltumatu heategevusfond, mis finantseerib perspektiivseid biomeditsiiniuuringuid kogu maailmas. Saavutada *Wellcome Trust* International Senior Research Fellow staatust on suur tunnustus igale teadurile.

Fotol: Elektriaramite ja jõuelektronika instituudi direktor Juhan Laugis, Schneider Electric Eesti AS juhataja Viktor Joasaare, elektriaramite ja jõuelektronika instituudi vanemteadur Argo Rosin

TTÜ sai uusi kõrgtehnoloogilisi seadmeid

23. mail andis rahvusvaheline firma *Schneider Electric* Eesti AS Energeetikamajas Tallinna Tehnikaülikoolile üle hinnalise kingituse – üle poole miljoni krooni väärtuses kõrgtehnoloogilisi elektro- ja info-tehnika seadmeid. Elektriaramite ja jõuelektronika instituudi direktori Juhan Laugise kinnitusele hakatakse kingitud seadmeid kasutama õppetöös ja -laborites.

"Kingitavad seadmed parandavad oluliselt laboratoorsete töö-

de materiaalset baasi ning seeläbi ka tingimusi õppetöö ja praktikumide kvaliteedi kasvuks. Ühtlasi loodame seadmeid rakendada ka elektriaramite ja jõuelektronika valdkonnas e-õppelabori väljatöötamisel," lisas professor Laugis.

Schneider Electric on maailma juhtiv elektriaramite ja jõuelektronika ning automaatika- ja kontrollseadmete tootearenduse, tootmise, turustamise ja nõustamise tegelev ettevõtte. Kaubamärgid *Merlin*

Gerin, *Square D* ja *Telemecanique* on kasutusel ehitus-, tööstus- ja energeetikavaldkondades ning ka kodudes. Firma *Schneider Electric*'ul on 112 000 töötajat kogu maailmas, ettevõtte tegutseb 190 riigis ning 2006. aastal moodustas 15 000 müügiläbiviidud käive kokku 13,7 miljardit eurot. *Schneider Electric* Eesti/Leedu/Läti kuuluvad rahvusvahelisse *Schneider Electric* organisatsiooni, mille peakorter on Pariisis.

BLRT ja TTÜ arutasid hariduse ja tööstuse hetkeseisu

21. mail külastas Balti Laevaremonditehase (BLRT) Gruppi Tallinna Tehnikaülikooli juhtkond eesotsas rektor Peep Sürjega ja üle 20 õppejõu. Kohtumise eesmärgiks oli arutada, millist tootmist vajab Eesti majandus ja millise ettevalmistusega insenerikaadriga oleks tootmine rahvusvaheliselt konkurentsivõimelisem.

Kontserni juhatuse esimees Fjodor Berman tutvustas BLRT arengusuundi ja selle aasta suurimaid projekte. Personalidirektor Heinart Puhkimi sõnul on Eesti tööturul vähe kõrgema tehnilise haridusega spetsialiste, mistõttu peaksid kõrgkoolid suurendama vastavate erialade tudengite vastuvõttu. Tootmisettevõtetes on puudus kompetentsetest tootmisjuhtidest, kuna sisuliselt nendel ametikohtadel puudub konkurents. Peep Sürje sõnul, et Tallinna Tehnikaülikooli suurimaks probleemiks on viimastel aastatel kujunenud asjaolu, et juba esimese kursuse tudengeid meelitatakse ettevõtetesse tööle. See viib aga õppetöö kvaliteedi alla.

Külastuse käigus konkretiseeriti koostööd tudengite parema praktikakorralduse, ettevõtte stipendiumide väljaandmise ja tehnoloogiliste lahenduste ühisel väljatöötamisel. Tutvuti tootmisega ning vesteldi Tehnikaülikooli vilist-

lastega. Leiti, et just viimastel on suur osa innovaatilise tootmise edasiviimisel. Koostöölepinguga on kümnekond tudengit Tallinna Tehnikaülikoolis ja viimastel kursustel Helsingi Tehnoloogiaülikoolis spetsialiseerunud laevaehituse ja -remondi erialale. Hiljuti anti Tallinna Raekoja selle eriala tulevasele magistrile Siim Viljakainenile üle BLRT Grupi stipendium.

TTÜ ja BLRT koostööleping sõlmiti seitse aastat tagasi. BLRT Tallinna ettevõtetes töötab üle 170 Tallinna Tehnikaülikooli vilistlast. See on üle kolmandiku

kontserni inseneridest ja juhtivtöötajatest. Ettevõttes on praktiliselt, töötab esimest aastat või õpib ettevõtetes TTÜ avatud ülikoolis üle 20 tudengi ja vilistlast.

BLRT Grupp on suuremaid Eesti tööstusettevõtteid, mille põhilisteks tootmisaladeks on laevaehitus ja -remont, suurte metallkonstruktsioonide valmistamine, masinaehitus, tööstuslike gaaside tootmine ja müük. Enamus toodangust läheb ekspordile. Kontsernis on ametis üle 4000 inimese, kes on koondunud 63 ettevõttesse Eestis, Lätis, Leedus, Ukrainas ja Venemaal.

Loe ...

• Tehnikaülikool tihendab koostööd suurfirmaga BLRT Grupp **Lk 1**

• Schneider Electricu helde kingitus ülikoolile **Lk 1**

• Väino Rajangu sisukas tööreis Brasiiliasse **Lk 2**

• Valitsus uuendas TTÜ kuratooriumi koosseisu **Lk 2**

• Ligadi-logadi mõtlemisest Eurovisiooni taustal **Lk 3**

• TTÜ Üliõpilasesinduse juhatuse uus koosseis **Lk 3**

• Jäädvustati professor Karl Tihase mälestust **Lk 4**

Avaveerg

Valmistume lõpuaktusteks

29. mail kinnitas rektor oma käskkirjaga sivistuse lõpuaktuste ajagraafiku, mis on ära toodud ka meie ajalehe kolmandal leheküljel. Eelseisev lõpuaktuste periood on ülikooli jaoks eriline vähemalt kolmel põhjusel.

Esiteks on see nüüd viimane kord, kus bakalaureuseõppe lõpetavad korraga nii 4-aastase kui 3-aastase õppekava läbinud õppurid. Üleminek 3+2-süsteemile tähendab ju sisuliselt ühtlasi seda, et bakalaureuseõppe läbimise hakatakse üha rohkem suhtuma kui üksnes vaheetappi teel magistriraadi poole. Viieaastane õppekava suudab anda juba sellise teoreetiliste teadmiste ja praktiliste oskuste koosluse, mille üle on Tehnikaülikool läbi aegade õigusega uhke olnud. Nii et, lugupeetud peatsed bakalaureused, teie esimene ja kõige loomulikum käik oma värse diplomiga oleks õppeaastakonda magistriprope vastuvõttu!

Teine tähelepanuväärne muutus on see, et äsja on valminud ühtse kujundusega diplomikaaned kõigile Tallinna Tehnikaülikooli lõpetajatele, olenemata õppetasemest või sellest, millise teaduskonna või kolledži keegi lõpetab. Neid diplomeid kaasi eristab üksnes värv: rakenduskõrgharidus- ja bakalaureuseõppe lõpetajate diplom on terashallide, magistri- ja inseneridiplom hõbedaste ning doktoridiplom kuldsete kaante vahel. Innustagu ka need värvid püüdlema ikka kõrgemate teadmistasandite saavutamise poole!

Kolmas erisus, millele tuleks tähelepanu pöörata, on juba nimetatud rektori käskkirja teises punktis: dekaanidel korraldada teaduskonna lõpetajate ja töötajate osalemine lõpuaktusel pidulikus riietuses. Tallinna Tehnikaülikooli diplomeid kätteandmine on piisavalt pidulik sündmus, et kõik sellest osavõtjad väärtustaksid seda ka oma piduliku riietusega.

Aktuse korraldajatel on kavas ka muid muutusi, et muuta lõpuaktused senisest veelgi pidulikumaks ja väarikamaks, aga see avastamisrõõm jäägu juba aktuste ajaks.

Sport

XXIII SELLi mängud on ajalugu

Kaunases 18.-20. mail peetud XXI-II SELLi mängud on saanud aja-looks. Kokku oli osalejaid ligi 1800 seitsmeteistkümmne riigi kõrgkoolist. Lisaks spordivõistlustele korraldati festival "Sport kõigile" ja konverents üliõpilasspordi teemadel. Kaunases viibis mängude ajal Rahvusvahelise Üliõpilasspordi Liidu FISU president George Killian (USA), kellele anti Leedu Kehakultuuriakadeemia audoktori kraad.

Eestist olid mängudel suuremate delegatsioonidega väljas Tallinna Tehnikaülikool, Tartu Ülikool ja Sisekaitseakadeemia, mõne sportlasega olid esindatud Tallinna Tehnikakõrgkool ning Tallinna Ülikool.

Edukaim Eesti kõrgkool oli kahtlemata Tallinna Tehnikaülikool, kes võitis kokku kümme medalit, neist neli kuldset, lisaks veel üks hõbe- ja viis pronksmedalit. Tartu Ülikooli saagiks jäi kuus medalit, sh üks kuld-, neli hõbe- ja üks pronksmedal.

Kuigi pallimängudes tegid kaasa nii TTÜ kui ka TÜ korv- ja võrkpallivõistkonnad, ei saanud neid eriline edu, kuna vastased olid lihtsalt palju tugevamad. Eestlaste hulgas oli edukaim Tartu Ülikooli võrkpallinaiskond, kes küll ei suutnud kaitseda oma eelmise aasta esikohta, kuid pronksmedalid viidi siiski Tartusse. Alagrupis võideti mõlemad vastased, kuid poolfinaalis saadi valus 1:2 kaotus Odessa Mereakadeemia naiskonnalt, ehkki otsustavas geimis mindi juhtima 6:2.

Palju medaleid toodi Eestisse kergejõustikus. Kuldmedali võitsid Jaanus Suvi (TTÜ) kolmikhüppes tulemusega 15.73 ja Riho Õil (TTÜ) 110 m tõkkejooksus ajaga 14.60. Hõbedaga pidi leppima Risto Mätas (TTÜ), kes viskas oda 75.71, võitis lätlane Vadims Vasilevskis väga hea tulemusega 86.36. Julia Krasnova (TÜ) sai teise koha 100 m tõkkejooksus ajaga 14.38. teine oli ka TÜ naiskond 4x100 meetri teatejooksus. Pronksmedalid võitsid Tõnis Sakh kaugushüppes ning Kadri Kuub (mõlemad TTÜ) odaviskes.

Orienteerumises tegi kaks head jooksu Annika Rihma (TÜ), kes nii sprindi- kui ka tavadistantsil võitis hõbemedali. Meeste sprindis võitis pronksmedali Jürgen Einpaul (TTÜ).

Lauatennis näitasid head vormi meie universiaadikoondise kandidaadid. Aleksander Smirnov alistas kõik vastased – tasuks loomulikult kuldmedal. Marina Morozova (mõlemad TTÜ) sai napi kaotuse poolfinaalis, kuid kolmanda koha mängus oli kindel võitja. Ka TTÜ meeskond võitis pronksmedali.

Medalita ei jäänud ka ujujad. Kuldmedali said Julia Kurbat (SKA) 100 m kompleksjumises ning Andres Olvik (TTÜ) 100 m seliliujumises.

Judovõistlusel tegi kaasa Katarina Tširkina (TÜ), kes alistas kõik oma vastased ning võitis kuldmedali.

Võistlusprotokollid leiab SELLi mängude kodulehelt <http://www.sellgames-2007.com>.

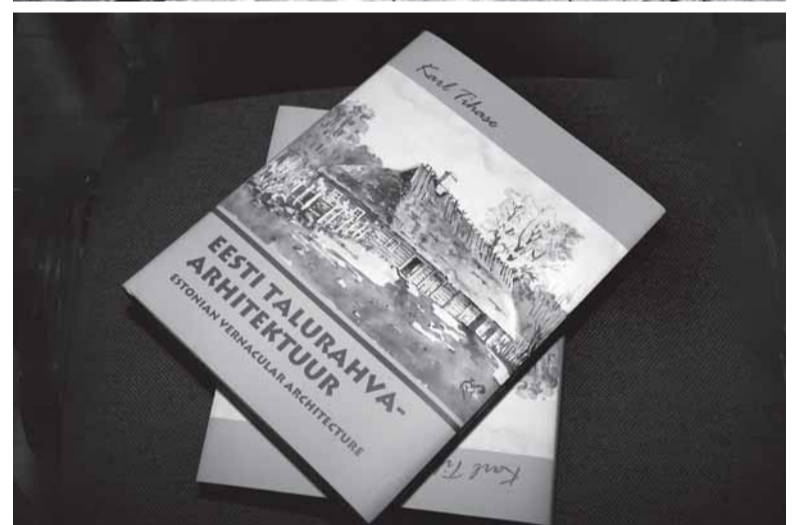
Järgmine suurem rahvusvaheline võistlus on universiaad augustis. XXIV SELLi mängud on aasta pärast Soomes Espoos.

Ants Veetõusme

1. juunil peetud rahvusvaheline jalgrattavõistlus Tallinna Grand Prix 2007 pakkus kindlasti palju elamusi sportlastele ja spordihuvilistele, kuid blokeeris taas kord TTÜ *campuse*, tekitades ohtralt logistilisi probleeme nii üliõpilastele kui muule ülikoolirahvale, kelle liikumist kesklinna ja Mustamäe vahel niigi raskendab Sõpruse puiestee, Vilde tee ja Sütiste tee ristmiku suurremont. Ehk oleks siiski võimalik selliseid normaalset elu ahistavaid võistlusi nihutada tööpäevalt nädalavahetuse päevadele!?

Eesti Vabaõhumuuseum tähistas maikuu oma 50. sünnipäeva. Muuseumi rajamine sai võimalikuks suuresti tänu arhitektile ja Tallinna Tehnikaülikooli (tollase TPI) kauaaegsele õppejõule Karl Tihasele, kes vaatamata raskele ja keerulisele ajale muretses 1953. a Moskvas NSV Liidu kõrgete teadusringkondade toetuse, millega oli lihtsam tollase Eesti NSV Ministrite Nõukogu poolehoidu saavutada ning jõuda 1957. a muuseumi asutamise otsuseni. Toetudes Karl Tihase varasemate välitööde kogemustele hakati vastse muuseumi esimese direktori Olimpi Korzjukovi juhtimisel korraldama rohkeid uurimisretki Eesti erinevatesse paikadesse, kus valiti välja hooned, mida muuseumisse tuua. Tänapäevaks on muuseumis kaksteist talukompleksi. Ligi 80 hektaril on esindatud Lääne-, Põhja- ja Lõuna-Eesti ning saarte piirkonnad. 21. mail avati mõlemale muuseumi alusepanijale Vabaõhumuuseumis mälestustahvel. 22. mail esitleti Vabaõhumuuseumi juubeli puhul Tehnikaülikooli kirjastuse väljaandel ilmunud muuseumi rajaja arhitekt Karl Tihase monograafia "Eesti talurahva arhitektuur" täiendatud väljaannet.

Sport

Tudengite kergejõustiku meistrivõistlused tulemas

Viimastena sel hooajal selgitavad üliõpilasmeistreid kergejõustiklased. Kergejõustiku üliõpilasmeistrid selguvad Tartus TÜ staadionil 19. juunil kell 15.00 algavatel võistlustel ja võistlejate nimed antakse üles tunni jooksul enne võistluse algust.

Nii mehed kui naised selgitavad meistrid 100 m, 400 m jooksus, kaugushüppes, kõrgushüppes, kuulitõukes, odaviskes, kettaheites, teivashüppes, kolmikhüppes. Meestel on kavas veel 110 m tõkkejooks ja 1500 m jooks, naistel 100 m tõkkejooks ja 800 m jooks. Teatejooksus 4 x 100 m osalevad kaks naist ja kaks meest.

Lisaks kõrgkoolide tudengitele ja töötajatele saavad väljaspool arvestust kaasa teha ka teised sportlased. Liikmeskoolide tudengitele ja töötajatele on osalemine tasuta, teistele tudengitele on tasu 50 krooni ja ülejäänutele 75 krooni.

Üliõpilasmeistrite kõrval selgitatakse välja ka parim kõrgkool kergejõustikus, kes saab oma valdusse soidse karika. Et lisaks kaheksale iga ala parimale saavad

võistkonnaarvestuses punkte kõik kaasa tegevad üliõpilased, siis võib võistkondliku paremusjärjestuse selgitamisel olla määravaks osalemise massilisus. Iga ala parimad saavad lisaks medalile ja diplomile ka väärtusliku meene.

Need võistlused on ka üheks viimaseks jõuprooviks universiaadil koondise kandidaatidele. Praegu on koondise nimekirjas umbes nelikümmend sportlast, kuid kes tegelikult sõidavad universiaadile, selgub pärast meistrivõistlusi. Eesti Akadeemiline Spordiliit toetab vaid neid, kes on varem universiaadidel jt tiitlivõistlustel medalile tulnud või saavutavad nüüd tulemust, millega Izmiri universiaadil oleks medalit võitnud.

Osaliselt toetatakse ka neid sportlasi, kelle tulemus oleks andnud koha kaheksa hulgas või kes tulevad üliõpilasmeistriks. Pärast meistrivõistlusi kinnitatakse koondis ning määratakse ka need sportlased, kes saavad toetust Eesti Akadeemiliselt Spordiliidult.

Võistlustele on oodatud kõik kergejõustiklased. Ootame tribüünidele ka palju pealtvaatajaid oma lemmikutele ja koolidele kaasa elama. Pealtvaatamine on tasuta!

Ants Veetõusme
EASL juhatause esimees

TALLINNA TEHNICAÜLIKOOLI TALLINNA KOLLEDŽ

Tallinna Tehnikaülikooli Tallinna Kolledž kuulutab välja konkursi järgmiste akadeemiliste ametikohtade täitmiseks 21.08.2007–20.08.2012:

Turunduse lektor 1,0 kohta

Konkursil osalemiseks esitada alljärgnevad dokumendid:

- omakäeline avaldus direktori nimele;
- *curriculum vitae*;
- kõrgharidust või akadeemilist kraadi tõendava dokumendi originaal või notariaalselt tõestatud ärakiri;
- publikatsioonide nimekiri;
- TTÜ õppejõud ja teadustöötajad esitavad tööplaan-aruande eelneva tööperioodi kohta;
- konkursil osaleja soovil muud tema poolt oluliseks peetavad dokumendid ja materjalid.

Dokumentide esitamise tähtaeg on 21. juuni 2007.a.

Täpsem teave konkursi kohta internetist:

<http://personal.ttu.ee/akadeemilised>

Dokumendid esitada aadressil:
Tõnismägi 14, 10119 Tallinn, ruum 22